

Sopron vármegye

Soproni járás
Közigazgatási (kör) jegyzőség
Csalán (Magyóbrányos).

Közigazgatási tájékoztató lap

Sopron

[kís] község közérdekű viszonyairól.

I. A község általános leírása.

A) A község történeti leírása.

1. A község keletkezésére, fejlődésére, esetleg elpusztulására és újra felépülésére vonatkozó adatok. A község a múltban melyik vármegyéhez tartozott és onnan mikor kebelezetett át? Volt-e és mi a korábbi vagy történeti neve, hivatalos nevén kívül más használatos neve, esetleg mi a nemzetiségi neve? Település esetén kik és honnan jöttek a községbe?

2. Területváltozások, határrész (puszta) átcsatolások; községegyesítés, beolvadás vagy kiválás történt-e 1871. óta, mikor és mily körülmények között? (A vonatkozó hivatalos adatok, rendelet száma, közlendők.)

Köztudomás szerint minő elpusztult falvak feküdtek egykor a község határára. (Rendszerint a dűlő-nevek vagy a községbe olvadt puszták neve alapján.)

3. A község jellege 1848 előtt a telekkönyvi- és urbéri adatok szerint (város, mezőváros, szabad vagy urbéres község stb.)

4. A község jellege 1871. után. E tekintetben voltak-e szervezeti változások (átalakulás, visszafejlődés).

5. Anyakönyvi szervezeti változások. A község melyik területhez tartozott, mikor történt a változás és mily rendelet alapján (az anyakönyvi feljegyzések szerint).

6. Vannak-e a község életében és szervezetében eredeti és különös (máshol nem található) intézmények, említésreméltó események, leletek? (a köztudomás vagy monografiák szerint).

Az 1910. évi népszámlálási adatok szerint: Ol-
város. Bányászati telep, Bányászati telep és Jelen-
kői telep. Korábbi neve is község helyese ha-
sont, melyek közül magyóbrányos is volt.
Bányászati telep 1849-1871. IV. a. Bányászati
C. (C. jellel). Bányászati telep a 1875-1876. évi
B. (B. jellel) jellel.

Sopron vármegye Bányászati körjegyzőség
527. hely. 1871-1874. évi Bányászati körjegyzőség
közigazgatási területére Magyóbrányos terület, a kö-
zség magyóbrányos jelleget magyóbrányos. A kö-
zség területére Magyóbrány. 1877. évi Bányászati kö-
zség jellel.

Jelenkői telep.

B) A község földrajzi leírása.

1. A község (falu) és határának fekvése (a szomszéd falvaknak és távolságuknak megjelölésével).

A község határa síkság, dombos vagy hegyes vidék, erdős vidék-e?

A község magaslatai és vizei (folyó, patak, tó, nagyobb mocsarak).

2. A község területének nagysága:

Művelési ágak szerint:

Egyetlen nagy terület nem függ, határája a nagy szőlőpálos lánnyal határolja, távolság 3,9 km. Csapadékkal határolt az erdői mészhegy felé, távolság 5,8 km.
Borsos
157. 178. 192. Pajáros' tó.
 2169 ²⁵⁰/₁₆₀₀..... kat. hold (birtokivék adatai alapján).
 1703 ¹²³⁸..... k. hold szántó, 42 ¹⁴⁶⁸..... k. hold rét (kaszáló),
 153 ³⁸⁷..... k. hold szőlő (beültetett), 101 ⁷⁴³..... k. hold legelő, 67 ⁵¹⁰..... k. hold erdő, k. hold nádas, 100 ¹²⁰³..... k. hold terméketlen (ut, szikla, homok, mocsár, kőbánya).

3. Tartoznak-e a községhez önálló puszták vagy havasok (külön kataszteri részlet alatt felvett területek) és mi a nevük?

Vannak-e a község határával össze nem függő határrészek, hol, mely név alatt és mekkora a terjedelmük?

4. Vannak-e a békekötés folytán elszakított részek és ideiglenesen a község hatósága alá helyezett idegen határrészek, melyik községből valók és mely terjedelműek (kataszteri, esetleg más adatok alapján)?

A község vázlatos térképe csatolva db
nincs csatolva.

Művel
Örök
Örök

C) A község népességi viszonyai.

1. Mennyi a község lakossága?

A lakosság megoszlása, vallás szerint:

nemzetiség szerint:

876..... lélek.
 743 r. kath., g. kath., 107 ref.,
 15 ág. h. ev., izr., 11 egyéb
 876 magyar, német, tót,
 rutén, oláh, horvát,
 egyéb.

2. A lakosság elhelyezkedése általánosságban, (belterületen, tanyákon vagy felváltva; lélekszám szerint megjelölve).

Vannak-e népesebb lakott helyek, telepek; a falutól milyen távol és mennyi a lélekszámuk?

3. A népesség zömének foglalkozása (földmivelés, ipar, bányászat, földmivelési vagy ipari napszám-kereset stb.).

4. Hány ház és hány lakásrész van a községben a házasodási adatok szerint, külön feltüntetve az egyes pusztákat, különálló vagy odaosztott területeket.

A községben levő állami és más középületek.

Az egyes birtokok elnevezése
Földmivelési
 131 ház, 205 lakás
Művel.

II. A község szervezete, beosztása és közérdekű viszonyai.

A) Községi szervezet.

1. Előljárók.

(Nem névszerint töltendő ki.)

Rendszeres tisztviselők és alkalmazottak.
(Kisközségben csak a székhely község lapján
kell kitölteni.)

Napidijas irodai alkalmazottak:

Szegődményes alkalmazottak:

A jegyzőség székhelye és távolsága:

2. A községi képviselőtestület létszáma:

Községi képviselő-választókerületek száma, el-
nevezése, hány tagot választ.

3. Meg van-e bizva a község gyámhatósági
hatáskörrel. Van-e gyámpénztára?

Biró. Törvény- (másod-) bíró. 4 esküdt,
(tanácsbeli). Pénztárnok. Közgyám 1
..... jegyző, segédjegyző, orvos
..... állatorvos, irodai alkalmazott,
..... pénztári alkalmazott, egyéb alkal-
mazott (utbiztos stb.)

..... kisbíró (küldönc), bába,
..... éjjeli őr és gazdasági alkalmazott.
Magyócsanak 5.8 km. a település től km.
4 virilista, 4 választott tag, 4 pótag
Magyócsanak 5.8 km. a település től
Ninc. A község 199 választókerületet alkot.
Nincs

B) Általános közigazgatási beosztás.

4. A vármegye székhelye és annak távolsága.
(a község központjától, távolsági térkép adatai:
szerint járható útvonalon):

A járás székhelye és távolsága: (ugyanugy)
Országgyűlési (nemzetgyűlési) választókerület
székhelye és távolsága:

Törvényhatósági bizottsági választókerület székhelye és távolsága:

Magyócsanak 32.22 km.
Lako 14.42 km.
Lako 14.42 km.
Magyócsanak 7. km.

C) Rendészeti igazgatás.

5. A csendőrség és folyamőrség székhelye és
távolsága:

Van-e a községnek rendőri őrszemélyzete és
hány tagból áll?

Van-e a községben toloncállomás?

Fel van-e ruházva az előjáróság cselédügyi
biráskodással (1876: XIII. t.-c.; 1907: XLV. t.-c.)

6. A községi tűzoltóság szervezete:

7. Van-e a községnek jóváhagyott szabályo-
zási terve?

Van-e járdalerakási szabályrendelete?

Csendőrség pörbész Magyócsanak, pörbész
Magyócsanak 7-7 km.

Van, tag. Nincs.

Van. Nincs.

Nincs
Hivatásos, önkéntes, (gyári stb.) tűzoltóság tag.
Kötelezett tűzoltóság.

Van. Nincs.

Van. Nincs.

D) Szociális igazgatás.

8. Körorvos székhelye és annak távolsága: *Magyóhony 5 km a községi kórház kórházától 7* km.

Hány magánorvos lakik a községben: */*

Községi bábák száma: *10*

Közbába lakóhelye és annak távolsága: */* km.

Okleveles magánbábák száma: */*

Legközelebbi gyógyszerárhol van és milyen távol? *Magyóhony 5 km a községi kórház kórházától 7* km.

Legközelebbi közkórház hol van és milyen távol? *Mezőcsanak 32* km.

Van-e szegényház vagy más jóléti intézmény? *Van* szegényház *Nincs*.
(Árvaház, gyermekmenhely telep)

9. A gondozott szegények száma: */* intézeti ápolásban, */* magán ápolásban.

Eltagyott gyermekek száma? */* gyermek.

10. Milyen a község ivóvíze? *szennymentes jó*

Van-e ártézi kutja vagy vízvezetéke? *Nincs*
Kutviz, folyóvíz, egészséges, ártalmatlan, jó.

Van-e csatornázása? *Nincs*

11. Korcsmák és vendéglők száma? *1* korcsma, */* vendéglő, */* kávéház.

Van-e szálloda, fogadó és hány? *Nincs*

Van-e községben közfürdő? *Nincs*

12. Van-e a község határában gyógyfürdő, üdülő vagy nyaraló-telep és milyen távolságra? *Nincs*

A fürdőtelep gyógyfürdővé van-e nyilvánítva? */*

E) Törvénykezési beosztás.

13. Kir. törvényszék székhelye és távolsága: *Mezőcsanak 32 km* km.

Kir. járásbíróház székhelye és távolsága? *Szék 14 km* km.

F) Pénzügyi beosztás.

14. Kir. pénzügyigazgatóság székhelye és távolsága: *Mezőcsanak 32 km* km.

Kir. adóhivatal székhelye és távolsága: *Szék 14 km* km.

Kir. pénzügyőri szakasz, vámőrs, vámőrségi kirendeltség, székhelye és távolsága: *Magyóhony 7* km.

Kataszteri felmérési felügyelőség székhelye és távolsága: *Szék* km.

III. Közművelődési viszonyok.

A) Közoktatásügy.

1. Hány és milyen jellegű és fokozatu népiskola van a községben, (megjelölve a tantermek és tanerők számát: állami, közs., felekezeti isk., elemi, felsőbb népisk., polgári iskola stb.)

2. Középiskolák vagy más szakiskolák (iparostanociskola, gímn., reálgímn., reál iskola stb.) Azok jellege, tantermek és a tanerők száma:

3. Óvodák jellege, száma és tanereje:

Nyári menedékház van-e?

4. Testnevelés szervezete. Levente egyesületek:

5. Kir. tanfelügyelőség székhelye és annak távolsága:

*Egy tanterem, két tanerő van, az egyik
hársíji plébáni iskolában.*

*Levente egyesület
Békéscsaba 3922 km.*

B) Vallásügy.

6. Vannak-e a községben anyaegyházak és milyenek? Ha a község fiókegyházat alkot, hol van az anyaegyház és mily távol (bevett és elismert felekezetek szerint sorolandó fel.) A községbeli egyházak melyik püspökséghez, illetőleg egyházkerülethez tartoznak:

Izraelita anyakönyvi kerület székhelye és távolsága:

7. Van-e a községnek kegyuri joga, vagy Canonica visitation alapuló, vagy a hívők helyett átvállalt kötelezettsége és mily teherrel jár?

8. Az egyházi adózás rendszere. Felekezetek szerint: (párbér és egyénenként időről-időre kivetett adó stb.)

Milyen egyházi szervezetek vannak még a községben? (Bevett és elismert felekezetek szerint.)

9. Van-e r. kath. egyháztanács? Esetleg az egyházközség ügyeit az iskolaszék vagy a képviselőtestület intézi-e.

*A. Károlyi Püspökség, pref. Csongrád megy. stb. a
pári plébáni a községben.*

Szaks 1442.

Primo

Primo

C) Kulturális intézmények.

10. Múzeum, könyvtár vagy hasonló intézmény?

11. Műemlék, természeti emlékszóbor, honvédelmi emlékek vagy elesett hősök emléke?

12. Van-e állandó vagy időszakos színház, működvelő előadások stb. Mozgóképek.

Kulturális egyesületek.

13. Gazdakör, kaszinó, dalosegylet, munkás-egylet, egyéb kulturális egyesületek (névszerint felsorolva.)

Primo

IV. Forgalmi és gazdasági viszonyok és igazgatás.

A) Közlekedésügy.

1. A község forgalmi helyzete. Fő közlekedési vonala (országút, megyei út, annak elnevezése, esetleg a községtől való távolsága). A község határában fekvő hidak, kompok, révek stb.

A Magyarországi-utak Vasútközlekedési pályáinál.

2. Vasúti összeköttetése, fő- vagy mellékvonalak, van-e vasúti állomása, mi az elnevezése, megállóhelye, marha és egyéb rakodóhelye? Ipari és kisvasutak. Közúti vasutak.

Csongrád

Hajóösszeköttetés, a község mentén vagy attól mily távolságra, melyik folyón, hol a hajóállomás?

Dinnyés, László

Van-e posta, távirtda, távbeszélő állomása?

Imre

3. Melyik községi közlekedési utvonathoz járul hozzá a község?

/

Községi (közvilágító) utak hossza?

3

..... km.

Van-e közelet-vámszedési joga.

Igen. — Nem.

B) Földművelésügy.

4. Birtokviszonyok. Nagybirtokok (1000 holdon felül) száma és terjedelme tulajdonosok szerint. Középbirtokok száma és terjedelme. (100—1000 hold) Kis és törpebirtokok átlagos kiterjedése. A község gazdasági jellege a lakosság zömének foglalkozása szerint:

Átlag birtok "kellő".

3-15 hab. birtok

mező- vagy erdőgazdaság, szőlőművelés, kertészet stb.

5. Művelési rendszer. Van-e nyomásos gazdálkodás. Szervezve van-e a birtokossági tanács?

Imre

Van-e közös legelő? Hány és mily terjedelmű?

Imre

Van-e külön szervezete (legeltetési társulat)?

Imre

Van-e legelő-rendtartás?

Imre

Van-e közös erdő? Van-e szervezete?

Imre

Erdőgondnokság székhelye és annak távolsága.

Erőszakosd.

Van-e hegyközség, hány és mily terjedelmű, (elnevezésük szerint) és melyik borvidékhez tartozik.

Imre

6. Van-e községi faiskola, mily terjedelmű?

Imre

Be van-e ültetve?

/

7. *Vízrendező és hasznosító társulat.* Annak székhelye. Vannak-e vízhasználatok (malom stb.) vagy más ármentesítő intézmények és milyenek?

Az illetékes kultur- vagy folyammérnökség székhelye:

8. *Állattenyésztési viszonyok.* Állatok száma: a tenyészállatok száma,

uralkodó tenyésztési irány:

Körállatorvos székhelye és annak távolsága.

Orino
..... km.
81 ló, *294* szarvasmarha,
903 sertés, *251* juh
szarvasmarha
Magdolna 5.8 km. a telep felől km.

Ipar és kereskedelem.

9. *A község állandó piaca hol van?* (helyben vagy mely községben, milyen távol).

Hova gravitál a község?

Vannak-e a községben vásárok, országos, heti vásárok, hányszor és milyen (kirakó, állatvásár, stb). Kié a vásártartás joga?

Mérték- és hordó-hitelesítő hivatal székhelye:

10. *A községbeli kereskedések száma és jellege.*

Hitel és pénzügyintézetek száma és alaptőkéje (felsorolva).

Szövetkezetek száma és jellege (névszerint).

Iparosok szakma és foglalkozási ágak szerint.

Van-e a községben ipartestület?

11. *Gyárak, ipartelepek és azok átlagos nagysága* (hajtóerő és munkáslétszám szerint felsorolva).

Az illetékes iparfelügyelőség székhelye és távolsága:

Ker. munkásbiztosító pénztár székhelye és távolsága:

12. *Magánkezelésben álló közművek:*

Közvilágítás, jéggyár stb.

13. *Bányák száma és jellege.*

Állandó bányüzem nagysága, hajtóerő és munkáslétszám szerint.

14. *Háziipar és annak jellege.*

Laks
Laks
Orino
Stetovád
Orino
Orino
Orino
Orino
Orino
Stetovád km.
Stetovád km.

V. Községi vagyon és háztartás.

1. A község tulajdonát képező középületek és helyiségek száma.

Egy községi irodahely, 1 tanácsos, 2 posta, könyvtár és poliklinikából álló községi lakás.

Hivatalos célokat szolgáló épületek (jegyzői, orvosi, tanítói lakás: a házak, a lakások és azok lakrészeinek száma).

Minco

A körjegyzői, körorvosi lakás, a székhely község vagy a községek közös tulajdona-e (csak székhely községben tölthető ki)?

/

2. A község tulajdonát alkotó ingatlan vagyon

Minco kat. hold szántó és rét,

..... legelő, kat. hold erdő,

egyéb

Mennyit kezel házilag, haszonbérileg, kishaszonbérletben?

/

Jegyzők és alkalmazottak földjavadalma (az állások szerinti felsorolva). Mily kiterjedésű.

/

Melyek a lakosság hasznára szolgáló ingatlanok (legelő, erdő, kavics, homokbánya stb.)

/

Községi közüzemek (a község tulajdonában) világító és vízművek stb.

/

3. Egyéb vagyon és értékek. Hasznos jogok. Községi takarékpénztár. Községi korcsma stb.

/

4. A községre kivetett egyenes adók összege:

Földadó *4458* K *56* f. Házadó *832* K

..... f. Ált. kereseti adó *3164* K *42* f. Társulati adó

K f. Vagyon- és jöv. adó *608* K *50* f.

5. Fel nem sorolt más községi és közjöveldelmek.

Minco

VI. Mily feladatok megoldása volna a legszükségesebb a községben?

Községi jellegűnek megemlékezve a körjegyzői lakásba való költözésről, melytől a 50%-os juttatású elnyerés a tanácsos és más a f. év végén csökken majd a pénztárban.

A község pecsétjének lenyomata:

Jegyző
Községi (kör-) jegyző.